

Bibliografická citace

Svatyně v Tel Aradu ve světle nejnovějších kultických nálezů v oblasti Judského království: disertační práce / David Rafael Moulis; vedoucí práce: doc. Filip Čapek, Th.D. -- Praha, 2017. -- 163 s.

Anotace

Předložená disertační práce srovnává svatyni z Tel Aradu s dalšími judskými městy (Beer Šeba, Lakíš, Chirbet Qeiyafa, Tel Moca a Tel Chalíf), ve kterých byly nalezeny doklady o existenci náboženského kultu v průběhu doby železné IIa–b. Ke správnému a komplexnímu zrekonstruování podoby kultu v Aradu, potažmo Judsku ve světle nejnovějších archeologických nálezů je nutné pracovat i s epigrafickými památkami z lokalit Kuntillet Adžrud, Chirbet el–Qóm, Chirbet Bét Lej a artefakty, které jsou nalézány napříč Judskem a jsou spojeny s lidovou náboženskou praxí.

První doklady judského kultu pocházejí již z přelomu 11. a 10. století př. Kr. (Chirbet Qeiyafa), ale většina oficiálních i neoficiálních kultických míst je datována až do 8. století př. Kr. Ještě ve druhé polovině téhož století byla náboženská centra odlišným způsobem zrušena a někde i zcela odstraněna.

Stále se rozrůstající soubor materiální kultury je možné využít k zodpovězení dílčích otázek a ke kritickému zhodnocení interpretací z minulých desetiletí.

Autor se v práci táže, zda aradský kult vykazuje vlivy cizích kultur, zda jde o oficiální anikonický kult, kde se předpokládá výhradní uctívání Hospodina a také zjišťuje, jak se liší, nebo naopak shodují nálezy z vybraných judských měst. Dalším cílem práce je zjistit také to, proč v Aradu zůstala svatyně i s vybavením „zakonzervována“ a nebyla zcela zničena pod vlivem kultických reforem ke konci 8. století př. Kr. V neposlední řadě je potřeba najít odpověď na otázku, jak přesně proběhly kultické změny ve zkoumaných judských městech v době železné II.

Klíčová slova

Tel Arad, archeologie, Izrael, starověk, doba železná, svatyně, kult, Hospodin, Judsko, kultická reforma